

Ultralydsundersøgelse i graviditeten

Når du venter barn, tilbyder vi i Region Nordjylland forskellige undersøgelser, der giver dig information om barnets udvikling og vækst. Vi tilbyder 2 forskellige ultralydsundersøgelser - en 1. trimesterskanning og en gennemskanning - samt en såkaldt doubletest.

Ved ultralydsskanningerne bliver du skannet med ultralydsapparatet på din mave og eventuelt gennem skeden. Disse undersøgelser er frivillige, og det er helt din beslutning, om du ønsker én, flere eller alle undersøgelserne. Derfor er det vigtigt, at du er velinformeret, så du kan gøre et bevidst til- eller fravalg. I denne pjece kan du læse korte beskrivelser af de forskellige undersøgelser.

Disse muligheder har I

Du har følgende muligheder for undersøgelser under graviditeten. Undersøgelserne foretages af en sygeplejerske, jordemoder eller læge. Du vil have mulighed for at stille spørgsmål i forbindelse med undersøgelserne.

Doubletest

Vi tilbyder en såkaldt doubletest i graviditetsuge 8 + 0 dag til graviditetsuge 14+1 dag. Du får taget en blodprøve, og vi foretager en ultralydsskanning. På baggrund af blodprøven, din alder og ultralydsskanningen kan vi beregne sandsynligheden for nogle kromosomafvigelser hos fosteret, blandt andet Downs syndrom.

1. trimesterskanning

Vi tilbyder en ultralydsskanning, som kaldes 1. trimesterskanning, omkring graviditetsuge 11+2 dage til graviditetsuge 14+1 dag. Vi tilstræber at indkalde dig, så skanningen foregår i graviditetsuge 12+0 til 13+6.

Skanningen viser:

- antal fostre, og om der er liv
- hvor langt du er henne i graviditeten (fødselstermin)
- om der er tegn på alvorlige misdannelser hos fostret.

Og hvis du ønsker det:

- nakkefoldsmåling med beregning af sandsynlighed for kromosomafvigelser, deriblandt Downs syndrom.

Ultralydsundersøgelsen varer cirka 40 minutter.

Gennemskanning

Vi tilbyder endnu en ultralydsskanning i graviditetsuge 19-21. Vi tilstræber at indkalde dig, så skanningen foregår i graviditetsuge 19+4 dage til graviditetsuge 19+6 dage, kaldet 2.

trimesterskanning eller gennemskanning. Ved denne ultralydsskanning undersøger vi, om fostret er vokset og har udviklet sig som forventet. Ved gennemskanningen undersøger vi også, hvordan moderkagen ligger placeret.

Ultralydsundersøgelsen varer cirka 40 minutter.

Hvis vi tilkalder ekstra personale

Selv sygeplejersker, jordemødre og læger med stor erfaring i ultralydsskanning har jævnligt behov for at skanne sammen med en kollega. På vores afdeling har vi aftalt, at vi kalder på en kollega, hvis vi er det mindste i tvivl om tolkningen af et ultralydbillede. Du må derfor ikke straks tro, at der er noget galt med fostret, hvis vi tilkalder assistance – det er kun sjældent tilfældet.

Du bliver skannet af certificeret personale

Det kræver særlig uddannelse at udføre kvalificerede ultralydsundersøgelser. Du bliver skannet af en sygeplejerske, jordemoder eller læge, som er certificeret i ultralydsskanning.

For at opnå certificeringen skal man:

- gennemgå et teoretisk og et praktisk kursus
- udføre mange ultralydsskanninger
- kunne dokumentere korrekt skanning med billedmateriale
- gennemgå en årlig kontrol af nakkefoldsmålinger, blandt andet ved organisationen Fetal Medicine Foundation i London.

Sådan forbereder du dig

Medbring gerne en pårørende

Det kan være en god idé at have en – og kun én – voksen ledsager med til ultralydsundersøgelsen. Det er rart at være to om at lytte og stille spørgsmål, særligt hvis undersøgelsen skulle vise noget uforudset.

Børn får IKKE lov at komme med til skanningen

Vi tillader ikke, at du har børn med ved undersøgelsen. Det kræver ro og koncentration for personalet at skanne og tolke ultralydsbilleder. Vores erfaring er, at de kommende forældre også har brug for at koncentrere sig om skanningen. Særligt hvis skanningen viser, at fostret måske er sygt, kan det være svært for forældrene at rumme situationen og samtidig tage sig af børnene.

Desuden ved vi, at de fleste mindreårige børn ikke forstår ultralydsbillederne.

Har du børn med, skal de opholde sig i venteværelset, mens du bliver undersøgt.

Vær opmærksom på

En skanning viser ikke alt

En ultralydsundersøgelse afslører ikke alle typer af sygdomme.

Hvis du er meget overvægtig, vil billedkvaliteten være forringet. Derfor kan det i nogle tilfælde være vanskeligt at se væsentlige detaljer.

Usikkerhed kan give bekymring

Det kan være psykisk belastende, hvis der er usikkerhed om skanningsresultatet. I disse tilfælde tilbyder vi en ekstra ultralydsskanning med henblik på afklaring.

Hvis ultralydsundersøgelsen viser alvorlig misdannelse hos fostret, kan du komme i et dilemma om, hvorvidt du ønsker at afbryde graviditeten. Vi er til rådighed med viden, vejledning og en god snak, hvis du skal træffe en svær beslutning.

Ultralydsskanning på andre tidspunkter

Nogle kvinder bliver tilbudt hyppigere kontrol end normalt. Det drejer sig hovedsageligt om:

- kvinder, der venter tvillinger eller trillinger
- kvinder, der tidligere har født væksthæmmede børn
- kvinder med diabetes – herunder diabetes opstået i forbindelse med graviditeten
- kvinder, der har eller tidligere har haft svangerskabsforgiftning
- immuniserede kvinder, som danner antistoffer mod barnets blod
- andre grupper af kvinder, som skønnes at være i særlig risiko for komplikationer i graviditeten.

Ved disse kontroller undersøger vi fx:

- blodgennemstrømningen i navlesnoren, så vi kan vurdere moderkagens funktion. Det undersøger vi blandt andet hos fostre, som ikke er så store, for at få indtryk af, om fostret modtager tilstrækkelig næring via moderkagen
- blodgennemstrømningen i nogle af fostrets blodkar, der kan give en indikation af fostrets blodprocent eller hjertets funktion
- fostrets størrelse med henblik at skønne vægten
- fostrets stilling, som i nogle tilfælde kan være vanskelig at mærke sig frem til
- fostrets hjerte med en udvidet hjerteskaning. Hjerteskaningen tilbyder vi gravide, som tidligere har født et barn med hjertesygdom, eller hvis én af forældrene har en hjertesygdom. Vi tilbyder også udvidet hjerteskaning til kvinder, som har visse sygdomme, fx diabetes, som statistisk giver en lille øget forekomst af hjertefejl.

Kontakt og mere viden

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os. Vil du vide mere om vores forskellige undersøgelser, kan du læse mere på vores hjemmeside <https://aalborguh.RN.dk> samt på Sundhedsstyrelsens hjemmeside <https://sst.dk> (søg på: 'Gravid – undersøgelser af fostret').

Ambulatorium for Graviditet og Ultralyd

Tlf. 97 66 31 30

Vi træffes bedst: Mandag – fredag 10.00 – 12.00